

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

202

Vragen van de leden **Timmermans** en **Dijkers** (beiden PvdA) aan de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *het bericht dat energiebedrijven nog steeds niet openbaar maken of ze bloedkolen gebruiken* (ingezonden 15 augustus 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Bleker** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 4 oktober 2012).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht getiteld «Geen schone handen bij import steenkool»?¹

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Klopt het bericht dat energiemaatschappijen na een al bijna twee jaar durende kolendialoog nog steeds niet openbaar maken of ze wel of geen bloedkolen gebruiken? Zo ja, deelt u de mening dat dit zo snel mogelijk moet veranderen? Zo nee, welke energiemaatschappijen maken mogelijk gebruik van bloedkolen uit Colombia of andere landen?

Antwoord

Bij de beantwoording ga ik ervan uit dat u met het woord «bloedkolen» doelt op steenkool van mijnbouwbedrijven die ervan worden verdacht betrokken te zijn bij mensenrechtenschendingen.

Ik verwacht dat binnen de steenkooldialoog stappen worden gezet die beantwoorden aan de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen. Bedrijven worden geacht risicoanalyses van hun keten te maken en adequate maatregelen te nemen om geïdentificeerde risico's te vermijden. In de steenkooldialoog is afgesproken om te werken aan het verbeteren van de transparantie over de steenkoolketen. De energiebedrijven zijn in de steenkooldialoog met een voorstel gekomen om op geaggregeerde wijze bekend te maken uit welke mijnen zij steenkool betrekken. Informatie over de specifieke leveranciers van steenkolen aan energiebedrijven is, volgens laatstgenoemden, commercieel gevoelig. Daarnaast wordt gewerkt aan een

¹ de Telegraaf, 14 augustus 2012

verbeterde beoordelingsmethode van de maatschappelijke aspecten van de steenkoolwinning door individuele mijnbouwbedrijven.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het strafbaar moet worden gesteld wanneer Nederlandse en Europese energiemaatschappijen willens en wetens bloedkolen, waar grove mensenrechtenschendingen aan kleven, importeren en/of gebruiken? Zo ja, op welke wijze gaat u hier voor zorgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, zelfregulering op basis van dialoog heeft mijn voorkeur. Conform de OESO-richtlijnen ga ik ervan uit dat de energiemaatschappijen de urgentie van te nemen maatregelen relateren aan de ernst van de vermeende mensenrechtenschendingen. Bedrijven worden geacht risicoanalyses van hun keten te maken en adequate maatregelen te nemen om geïdentificeerde risico's te vermijden.

Vraag 4

Op welke wijze stimuleert u actief dat energiebedrijven wel gaan rapporteren of ze bloedkolen importeren en/of gebruiken om elektriciteit op te wekken?

Antwoord

Ik ben positief over de steenkooldialoog, waaraan naast bedrijven ook de vakbonden en verscheidene NGO's deelnemen. Langs die weg kan zelfregulering qua doelmatigheid het beste worden gerealiseerd.

Vraag 5

Kunt u als waarnemer bij de kolendialoog in uw antwoord aangeven welke concrete resultaten de dialoog de afgelopen twee jaar heeft geboekt en wat de planning is tot het einde van de dialoog? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De dialoog loopt naar verwachting nog tot eind 2012. Op dit moment heeft de steenkooldialoog de volgende resultaten geboekt:

- Er is door de deelnemers aan de dialoog een gezamenlijk inventarisatie gemaakt van de belangrijkste MVO- kwesties die spelen bij de winning van steenkolen;
- Men werkt met externe deskundigen aan een protocol voor het uitvoeren van inspecties bij mijnen. Deze inspecties hebben betrekking op de eerder genoemde inventarisatie van MVO-kwesties;
- Er zijn 25 relevante mijnen benaderd voor een proefinspectie. Met een aantal mijnen wordt inmiddels gesproken over hun medewerking; de eerste reacties zijn in beginsel positief.
- Eind september presenteren de energiebedrijven de resultaten van hun transparantievoorstel van maart 2012 waarbij op geaggregeerde wijze bekend wordt gemaakt uit welke mijnen zij hun steenkool betrekken.

Vraag 6

Klopt het bericht dat sommige Nederlandse energiemaatschappijen kolen gebruiken afkomstig uit Colombiaanse mijnen van het bedrijf Drummond dat in de Verenigde Staten wordt aangeklaagd wegens betrokkenheid bij grove mensenrechtenschendingen en het vermoorden van vakbondsleden in dat land? Zo ja, welke Nederlandse energiemaatschappijen maken gebruik van deze kolen en wat vindt u daarvan?

Antwoord

Navraag bij EnergieNederland leert dat er Nederlandse energiebedrijven zijn die steenkolen gebruiken die afkomstig zijn van Colombiaanse mijnen van Drummond. Drummond is in de Verenigde Staten en Colombia aangeklaagd wegens vermeende betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen in 2001. In deze rechtzaken is nog geen uitspraak gedaan. In een eerdere rechtzaak in de Verenigde Staten over dezelfde kwestie is Drummond in 2007 vrijgesproken. De afgelopen jaren hebben zich geen ernstige incidenten van vermeende mensenrechtenschendingen voorgedaan. Nederlandse bedrijven die kolen importeren uit Colombia laten periodieke audits uitvoeren, waarin ook sociale

en milieuaspecten worden beoordeeld. In het kader van de steenkooldialoog worden tussen de deelnemende mijnbouwbedrijven, energiebedrijven, vakbonden en NGOs verdere afspraken gemaakt om gezamenlijke audits uit te voeren. Indien de steenkooldialoog op afzienbare tijd werkbare afspraken gaat vastleggen en uitvoeren, zal dit de beste basis bieden voor toekomstige verbeteringen.